

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-15

Giltig till: 2027-12-10

Knä - patellafraktur barn över 2 år - konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 642 000/ Knäled

Indikation

Patellafraktur på barn över 2 år.

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Längd och vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

- Position:** Patienten ligger på rygg med knäskålen upp mot taket.
- Centrering:** Mitt över ledspringan, i patellas nederkant.
- Vinkel:** 0
- FFA:** 110 cm.
- Kriterier:** Tibia- och femurkondylerna avbildas symmetriskt.
Proximala fibula skuggas lätt av tibia.
Patella centrerad över distala femur utan att skymma leden.
Sidomarkering på lateralsidan.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Sida

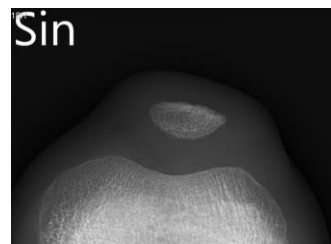
- Position:** Patienten ligger aktuell sida med det friska benet framför. Aktuellt ben lätt böjt.
Kondylerna ska vara över varandra.
Horisontellt: Patienten ligger på rygg med detektorn på laterala sidan av knät. Det andra benet hålls undan.
- Centrering:** Mitt över ledspringan.
- Vinkel:** 0 (Ibland behövs några graders vinkel)
- FFA:** 110 cm.
- Kriterier:** Rak sida, femurkondylerna tangerar varandra runt om hela leden.
Patellofemorala leden friprojiceras.
Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Patellaaxial

Position: Patienten ligger på rygg med aktuellt knä böjt ca 40–45 grader. Detektorn placeras kranialt om knät (be patienten hålla detektorn).
Alt. sitter patienten på bordskanten men benet lätt böjt och foten i golvet. Detektorn placeras på trappstegen. Vertikal strålriktning.

Centrering: Genom patellas mitt.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Femurpatellarleden tangentiellt väl framställd.
Sidomarkering på lateralsidan.
Ej aktuellt på barn under 2 år.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inbländning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Carolin Karlsson, röntgensjuksköterska, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service (SÄS)

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin (SÄS)

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service (SÄS)

Nyckelord

Metodbok konventionell, knäled, patellafraktur på barn över 2 år.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-523

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-15

Giltig till: 2027-12-10